

Wymagania edukacyjne z języka polskiego
określone w podstawie programowej w oparciu o realizowany program nauczania „Nowe Słowa na start!”
na podstawie propozycji Magdaleny Lotterhoff
niezbędne do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

język polski
klasa 7a
Małgorzata Beściak
2024/ 2025

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 7 (edycja 2024–2026 do uszczuplonej podstawy programowej). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Treści- realizacja podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Charaktery I.2.3 I.2.6 I.2.7 III.1.7	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • nazwać barwy użyte przez artystę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić skojarzenia związane z obrazem • wyrazić swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie barw • wyjaśnić, dlaczego na obrazie są dwa wizerunki tego samego mężczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł obrazu • zinterpretować przesłanie obrazu w kontekście prawdy o człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn postrzegania tej samej osoby na różne sposoby • porównać obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi temat postrzegania człowieka z różnych perspektyw
Wytrzymalność I.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować główną bohaterkę utworu • omówić postawy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia opisaney historii w artykułach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ narracji na odbiór utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wywiadu z autorką wypowiedzieć się na temat funkcji humoru w tekstach literackich

I.1.6 I.1.8 I.1.9 I.1.10 III.1.7	utworu • określić rodzaj narracji	pozostałych bohaterów utworu	prasowych		
Podróż w czasy starożytne I.2.1 I.2.2 I.2.3	• określić ramy czasowe starożytności	• wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności • wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki	• wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii	• wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności	• wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je • omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
Niezlomność I.1.1 I.1.9 III.1.7	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty	• wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami	• określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję	• ocenić postępowanie bogini	• podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
Pokora I.1.1 I.1.2 I.1.7 I.1.9 I.1.10 I.2.7 III.1.7	• omówić treść fragmentu tekstu	• ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści • wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami	• ocenić zachowanie ojca • wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi	• sformułować morał przypowieści • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i>	• podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy • omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> • odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
Silny charakter	• omówić treść	• scharakteryzować	• omówić sposób	• dokonać analizy sposobu	• podjąć dyskusję na temat

(lektura uzupełniająca) I.1.1 I.1.7 I.1.8 I.1.9 III.1.2 III.1.3 III.1.7 IV.2	fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji	bohatera utworu	przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa	przedstawienia rekinów	sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury
Czarny charakter I.1.1 I.1.2 I.1.8 I.1.9 I.2.7	• omówić treść fragmentów tekstu • wymienić cechy Lorda Voldemorta • omówić metody działania Lorda Voldemorta	• wskazać cele Lorda Voldemorta • wymienić przeciwników Lorda Voldemorta	• omówić działania podejmowane przez Zakon Feniksa po to, aby unieszkodliwić Lorda Voldemorta • odnieść określenie <i>czarny charakter</i> do Lorda Voldemorta	• ocenić postawę Korneliusza Knota	• omówić postać będącą antywzorem z innego tekstu kultury
Jak komponować tekst i budować akapity? III.1.1 III.1.2 III.1.3	• wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu • wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu	• sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej • uporządkować wskazaną wypowiedź	• poprawić wskazane wypracowanie • sformułować wstęp do wypracowania • wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami	• stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie	

III.1.4					
III.1.5					
III.1.6					
Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią? III.1.2 III.2.2	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zgrupować informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych zgrupować informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	
12. i 13. Odmiennie i nieodmiennie części mowy II.3.3	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiennie i nieodmiennie części mowy scharakteryzować odmiennie i nieodmiennie części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy odmiennych części mowy uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych formach przeredagować zdania, używając właściwych zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników 	
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości II.4.4	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
Imiesłowy przymiotnikowe II.1.4 II.3.3	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	
Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy przysłówkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy 	

II.1.4 II.3.3	współczesne i uprzednie • omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych	tekście	podzielić je na kategorie • uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi	przysłówkowe • utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe	
Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami II.1.4 II.4.4	• wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami	• zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i>	• utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	• zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i>	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.11 I.2.1 I.2.2 I.2.4 II.1.4 II.2.1 II.3.3 II.4.4 IV.5 IV.6 IV.7	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>starożytność, sztuka antyczna, mit, przypowieść (parabola), symbol, epika, odmienne i nieodmienne części mowy, imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie, kompozycja tekstu, opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieściami</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Cienie i blaski życia I.2.3 I.2.6 I.2.7	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postacie przedstawione na obrazie • omówić kolorystykę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sytuację przedstawioną na obrazie do jego tytułu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli gry światła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury tematycznie zbliżony do dzieła Auguste'a Renoira
Szczyście w nieszczęściu I.1.1 I.1.7 I.1.9 I.1.10 I.2.3	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcje mędrca na poszczególne okoliczności • określić myśl przewodnią poznanej bajki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję pytań retorycznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odniesień do zjawisk przyrody w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Olega Kharkhana <i>Tragiczny list</i> w kontekście poznanej bajki filozoficznej
Podróż w czasie renesansu I.2.1 I.2.2 I.2.3 IV.5 IV.6 IV.7	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski I.2.1 I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	

<p>Pół żartem, pół serio</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.4</p> <p>I.1.7</p> <p>I.1.8</p> <p>I.1.9</p> <p>I.1.10</p> <p>I.2.6</p> <p>II.2.1</p> <p>III.1.5</p> <p>III.1.6</p> <p>III.1.7</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
<p>Na scenie życia (lektura obowiązkowa)</p> <p>I.1.1</p> <p>I.1.2</p> <p>I.1.4</p> <p>I.1.7</p> <p>I.1.8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek

I.1.9					
I.1.10					
I.2.6					
II.2.1					
III.1.5					
III.1.6					
III.1.7					
Wartość zdrowia (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
I.1.1					
I.1.2					
I.1.4					
I.1.7					
I.1.8					
I.1.9					
I.1.10					
I.2.6					
II.2.1					
III.1.5					
III.1.6					
III.1.7					
Przepis na	• wyjaśnić znaczenie	• wypowiedzieć się na	• przedstawić stosunek Jana	• omówić renesansowy	• podjąć dyskusję na temat

szczęście (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.6 II.2.1 III.1.3 III.1.5 III.1.6 III.1.7	pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach	temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów	Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i>	charakter fraszek	najważniejszych aspektów życia
Być szczęśliwym I.1.1 I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne	• omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny	• omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety

I.1.10					
II.2.3					
III.1.5					
IV.1					
Wiejska sielanka (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.8 I.1.9 I.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> • omówić treść pieśni • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni • wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść utwór do renesansowego humanizmu
Radość życia (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metafory użyte w wierszu • omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne • odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej

III.1.6					
III.1.7					
IV.5					
Stara bieda I.2.1 I.2.2 I.2.7 III.1.7 IV.7	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główne myśli tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie tekstu różnice pomiędzy Polakami a reprezentantami innych nacji • wymienić funkcje narzekania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety narzekania wymienione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie rysunku umieszczonego w podręczniku w odniesieniu do treści tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji narzekania • wymienić inne stereotypy dotyczące Polaków
Wobec śmierci (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.7 IV.1	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść trenów • określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresatów utworu <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojakie znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu • omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka <p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego
Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego? I.2.1 I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

IV.6					
Przeżywanie straty I.1.1 I.1.7 I.1.9 I.1.10 IV.5 IV.7	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
Jak opisywać dzieła sztuki? I.2.3 I.2.6 III.1.2 III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
Malarstwo I.2.1 I.2.3 I.2.6	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum
Archaizmy II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z archaizmami 	
Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu – przypomnienie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania i je nazwać • wskazać zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	

<p>wiadomości podstawa programowa dla klas IV–VI:</p> <p>II.1.3</p> <p>II.1.8</p> <p>II.1.10</p>		<p>bezpodmiotowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 			
<p>Wypowiedzenia – przypomnienie wiadomości podstawa programowa dla klas IV–VI:</p> <p>II.1.11</p> <p>II.1.12</p> <p>II.1.13</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi • odróżnić zdanie od równoważnika zdania • rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń • wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	
<p>Zdania złożone współrzędnie – przypomnienie wiadomości podstawa programowa dla klas IV–VI:</p> <p>II.1.12</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie • stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
<p>Pisownia wyrazów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady pisowni 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasadę pisowni 	

<p>wielką i małą literą – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości podstawa programowa dla klas IV–VI: II.4.1</p>	<p>wyrazów wielką literą</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<p>zapisanymi od wielkiej i małej litery</p>	<p>wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<p>wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście</p>	
<p>Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.10 I.2.1 I.2.2 I.2.4 II.1.4 II.2.1 IV.5 IV.6 IV.7</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>renesans, sztuka renesansu, fraszka, tren, pieśń, wiersz sylabiczny, malarstwo, opis dzieła sztuki, archaizmy, wypowiedzenia, zdanie pojedyncze, zdanie złożone współrzędnie, zdanie złożone podrzędnie, równoważnik zdania, części zdania i związki wyrazowe w zdaniu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>Relacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat

międzyludzkie I.2.3 I.2.6 I.2.7		temat postaci przedstawionych na obrazie • określić sytuację, w jakiej zostały przedstawione postaci	• nazwać typ autoportretu, który naśladowuje artystka	funkcji mediów społecznościowych	estetyki selfie
Porozumienie I.1.1 I.1.8 I.1.9 I.1.10 III.1.7	• omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaje narracji	• scharakteryzować głównego bohatera tekstu • przedstawić opinie Marka o rodzicach	• porównać pierwszy i drugi wpis Marka oraz określić funkcję różnic między nimi • wskazać elementy stylu potocznego i języka młodzieży w treści bloga Marka	• dokonać analizy rozmowy ojca z synem • dokonać analizy drugiego wpisu na blogu i wskazać środki, za pomocą których bohater buduje swój wizerunek	• podjąć dyskusję na temat blogów młodzieżowych
Trudy wychowania (lektura uzupełniająca) I.1.1 I.1.2 I.1.8 I.1.9 I.1.10	• omówić treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony w dziele	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu	• przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci	• zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
Każdy może być dobry – sens życia według Ebenezera Scrooge’a (lektura obowiązkowa) I.1.1	• określić rodzaj literacki utworu • wskazać w słowach Scrooge’a kierowanych do siostrzeńca wypowiedź ironiczną	• wyjaśnić, kim jest główny bohater utworu i jak jego charakter uwidacznia się w wyglądzie • określić stosunek narratora do głównego bohatera tekstu • przedstawić wartości,	• zinterpretować wskazany fragment utworu • opisać uczucia Scrooge’a w chwili, gdy odeszła od niego ukochana kobieta	• napisać ogłoszenie, które zawiera informacje o wyglądzie postaci • zacytować sformułowania, dzięki którym narrator nawiązuje kontakt z czytelnikiem, i wyjaśnić, czemu służy taki zabieg	• omówić sposób spotęgowania przez narratora wrażenia tajemnicy i niesamowitości w opisie wydarzeń przy drzwiach domu Scrooge’a

I.1.6		którymi kierował się w życiu Scrooge, i wskazać te, których początkowo mu zabrakło			
I.1.7					
I.1.9		• porównać Scrooge'a z jego siostrzeńcem na podstawie ich wypowiedzi			
I.1.10					
I.2.1					
III.1.3					
III.1.6					
III.1.7					
III.2.2					
Przemiana bohatera pod wpływem świąt	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego przesłania, jakie dla ludzi wierzących niosą święta Bożego Narodzenia • opisać wybrane święta z przeszłości głównego bohatera	• opisać, w jaki sposób w <i>Opowieści wigilijnej</i> zostało przedstawione Boże Narodzenie • określić stosunek Ebenezera Scrooge'a do świąt Bożego Narodzenia opisany na początku utworu • nazwać emocje towarzyszące Scrooge'owi w trakcie kolejnych podróży w czasie i przestrzeni • określić, co uświadomił sobie bohater podczas wizyty ostatniego ducha	• przedstawić wcześniejsze relacje Ebenezera Scrooge'a z ludźmi i wyjaśnić, co stało się z osobami, które kochał • opisać realia społeczne, w których dorastała główna postać utworu • podać przykłady zachowań i decyzji bohatera, które pokazują jego wewnętrzną przemianę • wyjaśnić, do jakich powszechnych skojarzeń związanych z Bożym Narodzeniem odwołał się Charles Dickens	• napisać wypracowanie na temat: „Czy – Twoim zdaniem – Ebenezer Scrooge wykorzystał swoją szansę, czy też jego przemiana była chwilowa?”	• przygotować prezentację na temat symboliki świąt w kulturze popularnej
I.1.1					
I.1.4					
I.1.7					
I.1.8					
I.1.9					
I.1.10					
I.2.7					
III.1.2					
III.1.3					
III.1.4					

III.1.5					
III.2.1					
IV.4					
Realizm i fantastyka w opowiadaniu Charlesa Dickensa I.1.1 I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 III.1.6	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób – oprócz bezpośrednich ocen i opisów – narrator charakteryzuje głównego bohatera opowiadania • opisać sposób przedstawienia duchów w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • udowodnić, że Scrooge jest typowym przykładem filistra 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu miało służyć wprowadzenie do utworu elementów fantastycznych • omówić relacje między sferami realistyczną i fantastyczną w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić spis problemów społecznych, które zostały zaprezentowane w <i>Opowieści wigilijnej</i> • przygotować mowę dla adwokata broniącego Ebenezera Scrooge'a, w której przekonuje on duchy świąt, by podjęły walkę o duszę tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice między światem współczesnym a tym przedstawionym w lekturze z uwzględnieniem warunków pracy, sytuacji dzieci i kobiet oraz problemu ubóstwa • przedstawić wiadomości o życiu w XIX-wiecznej Wielkiej Brytanii zdobyte dzięki lekturze <i>Opowieści wigilijnej</i>
Podróż w czasie oświecenia I.2.1 I.2.2 IV.5	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić priorytety oświeceniowe • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybraną postać oświecenia
Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki I.1.1 I.1.2 I.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego

I.1.5					
I.1.7					
I.1.8					
I.1.9					
I.1.10					
I.2.1					
I.2.2					
Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego? I.2.1 I.2.2 IV.6 IV.7	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Przemijanie (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.7 I.1.8 I.2.7	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury
Zrozumieć miłość I.1.4 I.1.7	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu utworu • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia

I.2.2 III.1.2 III.1.3 III.1.5 III.1.6 III.1.7 IV.7		<p><i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać</p> <ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumie odpowiedzialność 	<p>Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co według lisa oznacza słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą 	<p>oraz po niej</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu napisać pracę popartą przykładami z utworów literackich i innych tekstów kultury na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że miłość to uczucie paradoksalne, które przynosi szczęście i cierpienie?” 	
<p>Mały Książę jako baśń i przypowieść</p> <p>I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.2 III.1.7 III.2.2 IV.7</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym wskazać w utworze cechy przypowieści scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować opisać przemianę wewnętrzną pilota wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z <i>Małego Księcia</i> wskazać adresata książki <i>Mały Książę</i> i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu odczytać znaczenie motywu wody w <i>Małym Księciu</i> wyjaśnić, dlaczego pilot wybrał się na poszukiwanie studni, choć ten pomysł wydawał mu się absurdalny 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat obecności zachowań, przedstawionych w utworze w świecie współczesnym
<p>Podróż Małego Księcia w</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Mały 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych

poszukiwaniu... I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.2 I.2.7 III.1.7 III.2.2 IV.7	Książę wyruszył w podróż	przedstawić stan emocjonalny głównego bohatera w momencie rozstania • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą	planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater • sformułować listę przestroż, które należy mieć na uwadze, by nie podzielić losu mieszkańców przedstawionych planet	rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym • zredagować subiektywny opis Ziemi	tekstach kultury • porównać utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a
Wyobcowanie I.1.1 I.1.2 I.1.9 I.1.10	• omówić treść wiersza	• scharakteryzować tytułową bohaterkę utworu	• określić nastrój utworu • omówić stan psychiczny bohaterki	• zinterpretować wskazany fragment	• podjąć dyskusję na temat możliwości poznania samego siebie
Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną? III.1.2 III.1.3 III.1.4 III.1.5 III.1.6	• wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej	• odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście	• wskazać różne typy argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę	• stworzyć wypowiedź argumentacyjną	

Rzeźba I.2.1 I.2.3 I.2.6 IV.1	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach jej rozwoju rozróżniać najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> omówić elementy języka rzeźby na przykładzie wybranego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej przygotować prezentację na temat wybranego artysty stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
Typy zdań złożonych podrzędnie podstawa programowa dla klas IV–VI: II.1.12	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować pytania do zdań podrzędnych określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie 	
Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania II.1.4 II.3.3	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	
Mowa niezależna i mowa zależna II.1.6	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie przekształcić dowolny dialog na mowę zależną zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	
Jak napisać	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć streszczenie 	

streszczenie? III.1.2 III.1.3 III.2.2	streszczenia	streszczenia • wskazać usterki w podanym streszczeniu	streszczeniu • przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu	wybranego tekstu narracyjnego	
Zasady cytowania tekstów II.4.2 IV.1	• przedstawić zasady cytowania tekstów • przedstawić zasady cytowania poezji • wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego	• uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi	• stworzyć tekst zawierający cytaty	• stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz I.1.2 I.1.7 I.1.10 I.2.1 I.2.2 I.2.4 II.1.6 II.3.3 III.1.2 III.2.3 IV.1	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>oświecenie, sztuka oświecenia, rzeźba, rymy męskie i żeńskie, alegoria, bohater dynamiczny, zdania złożone podrzędnie, zdania złożone z imiesłowowym równoważnikiem zdania, mowa zależna i niezależna, wypowiedź o charakterze argumentacyjnym</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Człowieczeństwo	• opisać, co widzi na	• nazwać gesty	• zinterpretować funkcję	• zinterpretować tytuł dzieła w	• podjąć dyskusję na temat

I.2.3 I.2.6 IV.7	obrazie	namalowanych postaci • omówić kompozycję obrazu	gestów namalowanych postaci • zinterpretować przenikanie się kolorów i kształtów	odniesieniu do źródła cytatu	sposobów przeciwdziałania dyskryminacji
Odmienność I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.7 I.1.9 I.1.10 IV.7	• omówić treść fragmentów tekstu • zaprezentować elementy świata przedstawionego	• wskazać fantastyczne i realistyczne elementy świata przedstawionego • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu • porównać postawy rodziców i rodzeństwa w stosunku do Barnaby'ego	• wypowiedzieć się na temat ciężaru emocjonalnego słów matki	• sformułować problem przedstawiony we fragmentach tekstu • wymienić przyczyny lęku przed innością	• podjąć dyskusję na temat przyczyn spełniania oczekiwań innych ludzi • podjąć dyskusję na temat zalet i wad inności
Podróż w czasy romantyzmu I.2.1 I.2.2 I.2.3 I.2.6	• określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki	• wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego	• omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej	• omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego	• przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz I.2.1 I.2.2	• wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza	• scharakteryzować twórczość poety	• wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza	• przedstawić informacje na temat życia społecznego poety	
Wina i kara (lektura obowiązkowa) I.1.3	• wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy	• opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze	• nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym	• zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks	• podać propozycje, kim mógłby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność

I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.1 III.1.3 III.1.6 III.1.7 IV.1 IV.5 IV.7	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków 	<p>towarzyszące zjawie ptaki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków 	<p>fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy 	<p>postępowania</p> <ul style="list-style-type: none"> • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy 	<p>stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary</p>
Obrzęd dziadów w dramacie I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10	<ul style="list-style-type: none"> • określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi
Romantyczny dramat pełen	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wydarzenie, które zburzyło 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę poszczególnych części 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie <i>Dziadów</i> cz. II 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom teraźniejszość łączy się z

zagadek I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.3 I.2.6 IV.7	przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud	zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego	<i>Dziadów</i> • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira	• opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu <i>Dziadów</i> cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu	przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • wskazać związki dramatu Adama Mickiewicza z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Cmentarz w śniegu</i>
Wyobrażenia I.1.1 I.1.2 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.7	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm,</i> <i>fantastyka, punkt</i> <i>kulminacyjny, nauka</i> <i>moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu	• ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu	• omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze	• podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie	• wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza? I.2.1	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

I.2.2					
IV.6					
IV.7					
Miłość w obliczu śmierci I.1.1 I.1.4 I.1.7 I.1.8 I.2.1 III.1.3 III.1.7 III.2.3	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze • scharakteryzować uczucie łączące bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje bohaterów • zinterpretować tytuł książki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu zaangażowania emocjonalnego w sytuacji, kiedy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
Wyzwania (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.7 I.1.8 I.1.9 I.2.7	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru • ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
Jak napisać rozprawkę? III.1.2	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy pisania rozprawki • przedstawić schematy 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty do podanego zagadnienia • sformułować argumenty i 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie sformułować temat rozprawki • zgromadzić argumenty,

III.1.3 III.1.4 III.1.5	pisania rozprawki	<ul style="list-style-type: none"> dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	kontrargumenty do podanej tezy <ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 		korzystając z różnych źródeł
Budowa słowotwórcza wyrazów II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach 	
Rodzaje formantów i ich funkcje II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
Przedrostki i przyrostki o kłopotliwej pisowni II.1.1 II.1.2 II.3.3 II.4.3	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: <i>z-, s-, ś-, wz-, bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni 	
Wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo. Wyrazy pokrewne II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do jednej rodziny wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć rodzinę wyrazów 	
Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h –	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	

przypomnienie wiadomości II.1.2	<i>rz, ź, ch, h</i>		wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter		
Wyrazy złożone II.1.3 II.3.3	• zdefiniować wyraz złożony	• wskazać wśród podanych przykładów wyrazy złożone • utworzyć wyrazy złożone z podanych wyrazów	• wypisać wyrazy złożone z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane wyrazy złożone	• stworzyć tekst z wyrazami złożonymi	
Pisownia przymiotników złożonych II.3.3	• przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych	• przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych	• przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone	• utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz I.1.2 I.1.7 I.1.10 I.2.1 I.2.2 I.2.4 II.1.1 II.1.2 II.1.3	• odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>romantyzm, sztuka romantyzmu, dramat, ballada, aforyzm, ironia, wyraz podstawowy, wyraz pochodny, parafraza słowotwórcza, temat słowotwórczy, formant, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo, przedrostki i przyrostki o trudnej pisowni, rozprawka</i>	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

II.3.3					
II.4.1					
II.4.3					
III.1.2					
III.1.5					
III.2.3					
Dobro i zło I.2.3 I.2.6	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję dzieła • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść scenę na obrazie do opowieści biblijnej • omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wizerunek kobiety do tradycji biblijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania do zaprezentowanego obrazu
Pokusa I.1.1 I.1.9 I.1.10 III.1.7	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • omówić rolę Iana w grze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać świat wirtualny z punktu widzenia Miki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat popełniania zła na niby w świecie nierzeczywistym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad gier komputerowych
Altruizm I.2.1 I.2.2 I.2.4 I.2.5	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć fakty przedstawione przez Hannę Wiczorek • wskazać fragmenty tekstu, w których autorka zaprezentowała swoje zdanie bądź opinię innych • przedstawić kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służy przedstawianie faktów i opinii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tytułu tekstu • wskazać słowa kluczowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przedstawionego we fragmentach artykułu
Fatalna siła miłości (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słów i postępowania obu siostr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> w reżyserii Artura Tyszkiewicza • sformułować na podstawie dramatu

I.1.1		charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu	odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę	Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe	uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki
I.1.3		potwierdzające ten wybór	• wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek	• napisać wypracowanie na temat: „Miłość – siła fatalna czy uczucie nadające sens życiu?”, w którym odwołuje się do różnych tekstów kultury	• omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze
I.1.7		• wytłumaczyć, czym dla każdej z siostr jest miłość	• wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły		
I.1.9			• przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i>		
I.2.7					
III.1.2					
III.1.6					
III.1.7					
IV.7					
Fantastyka, ironia i tragizm w dramacie Juliusza Słowackiego	• opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie	• wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia <i>tragedia</i>	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych	• wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii	• ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia
I.1.1	• wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony	• zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego	• określić funkcję baśni i legend w dramacie	• wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu	• wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
I.1.2		• udowodnić, że <i>Balladyna</i> ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje			
I.1.3					
I.1.5					
I.1.7					
I.1.8					
I.1.9					
I.1.10					
III.1.2					

III.1.6					
III.1.7					
III.2.2					
IV.7					
Dramat o władzy, winie i karze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby sprawowania władzy przez czterech królów wspomnianych w utworze Juliusza Słowackiego • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawień biblijną opowieść o Kainie i Abla z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury
I.1.1					
I.1.2					
I.1.3					
I.1.4					
I.1.5					
I.1.6					
I.1.7					
I.1.8					
I.1.9					
I.1.10					
III.1.2					
III.1.6					
III.1.7					
III.2.2					
IV.7					
Co już wiemy o twórczości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać

Juliusza Słowackiego? I.2.1 I.2.2 IV.6 IV.7			stanowisko	<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	problemy badawcze
Mowa nienawiści I.2.1 I.2.2 I.2.4 III.1.7	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować profil hejtera na podstawie tekstu • wskazać cechy świadczące o popularnonaukowym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji tekstu, uwzględniając funkcję śródtytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na podstawie tekstu przyczyny zachowań mających u podstaw nietolerancję i ksenofobię 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości przeciwdziałania mowie nienawiści
Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja II.3.1 III.1.8	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	
Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych III.1.8	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
Jak przygotować	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić etapy 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady użycia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać podane 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować przemówienie 	

przemówienie? III.1.1 III.1.2 III.1.3 III.1.7 III.2.1	przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne	środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia	przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji	• wygłosić przemówienie	
Treść i zakres znaczeniowy wyrazu II.2.5	• zdefiniować pojęcia: <i>treść i zakres znaczeniowy wyrazu</i>	• podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym	• skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym	• dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym	
Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy II.2.3 II.2.4	• wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami	• zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów	• odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych	• podać różne znaczenia wskazanych wyrazów	
Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości II.1.7 II.4.3	• przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim	• podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych	• wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach	• odpowiednio akcentować wyrazy	
Rozbieżności między mową a pismem	• przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne	• wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a	• zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia	• wytłumaczyć różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów	

II.1.1 II.3.3		pismem, odwołując się do przykładów			
Pisownia wyrazów z q, ę, om, em, on, en – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości II.3.3 II.4.3	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wyrazów z q, ę, om, em, on, en 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym tekście skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z q, ę, om, em, on, en 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz I.1.2 I.1.7 I.1.10 I.2.1 I.2.2 I.2.4 II.1.1 II.1.7 II.2.3 II.3.1 II.3.3 II.4.3	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>tragedia, tekst popularnonaukowy, tekst naukowy, artykuł, etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja, środki perswazji i manipulacji w reklamie, fonetyka, głoska, samogłoska, spółgłoska (miękka, twarda, dźwięczna, bezdźwięczna), głoska ustna i nosowa, upodobnienia pod względem dźwięczności (wsteczne, postępowe, międzywyrazowe, udźwięcznienie, ubezdźwięcznienie), sylaba, akcent i intonacja, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, homonimy, przemówienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

III.1.1					
III.1.2					
III.1.8					
III.2.3					
Konflikty I.2.3 I.2.6 I.2.7 III.1.7	<ul style="list-style-type: none"> opisać, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić gesty osób przedstawionych na obrazie i ich usytuowanie względem siebie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję kolorystyki zastosowanej przez artystkę zinterpretować funkcję rekwizytu, który trzyma w ręku jedna z namalowanych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję zegarka widocznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić inne teksty kultury podejmujące temat konfliktów
Sens wojny I.1.1 I.1.7 I.1.9 I.1.10 I.2.7 III.2.1	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu omówić dwa sposoby mówienia o wojnie: Ruperta Brooke'a i pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść temat wojny do sytuacji bohaterki utworu wypowiedzieć się na temat opinii pana Gaydona na temat wojny 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie sformułowania o własnej wojnie użytego przez pana Gaydona 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne sposoby zaprezentowania wojny w wybranych tekstach kultury
Komizm charakterów (lektura obowiązkowa) I.1.1 I.1.2 I.1.3	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I wymienić cechy Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób <i>Milczek</i> traktuje prawo i innych ludzi opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw 	<ul style="list-style-type: none"> rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury

I.1.5 I.1.7 I.1.9 I.2.7 II.2.2		ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od najogólniejszych do najbardziej szczegółowych	bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta		
Komizm i humor w <i>Zemście</i> I.1.1 I.1.2 I.1.3 I.1.5 I.1.8 I.1.10 II.2.6 III.1.3 III.1.6 III.1.7 III.2.4	• podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności • wymienić cechy bohaterów wyśmiane w <i>Zemście</i>	• wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta	• ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji	• wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie • napisać wypracowanie na temat: „Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że wśród bohaterów <i>Zemsty</i> nie ma postaci jednoznacznie złych ani jednoznacznie pozytywnych?”	• wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
<i>Zemsta</i> – komedia o polskim społeczeństwie I.1.1 I.1.2	• odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji	• podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych • wyjaśnić, jaką rolę	• zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa <i>zemsta</i> • sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie	• wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor	• wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy

I.1.3 I.1.5 I.1.8 I.1.9 I.1.10 I.2.3 I.2.7 III.1.7	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wątek główny i wątki poboczne 	odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni	<p>zachowań wszystkich bohaterów utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens motto utworu dokonać analizy zakończenia <i>Zemsty</i> i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa 	
<p>Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?</p> <p>I.2.1 I.2.2 IV.6</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>Konfrontacja</p> <p>I.1.1 I.1.2 I.1.7 I.1.9 III.1.7</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Alicję omówić relacje pomiędzy Alicją a Klaudią 	<ul style="list-style-type: none"> porównać reakcje bohaterów tekstu na zaistniałą sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny buntu Alicji wobec zaistniałej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat reakcji na niezależne od nas sytuacje
<p>Prostota</p> <p>I.1.1 I.1.8</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relacje międzyludzkie i zasady obowiązujące w tytułowych <i>prostych krajach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metafory zawierające przymiotnik <i>prosty</i> omówić funkcję pytań w poznanym wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat znaczenia i funkcji prostoty

I.1.9 III.1.7		<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do opisywanej rzeczywistości 			
Jak napisać recenzję? III.1.2 III.1.3 III.1.7 III.2.1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić recenzję od sprawozdania • selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji • ocenić poszczególne elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać recenzję wybranego filmu 	
Różne odmiany polszczyzny II.2.1 II.2.6	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej 	
Słownictwo o ograniczonym zasięgu II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przykłady słów o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczyć, czym są profesjonalizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać w tekście słowa o ograniczonym zasięgu, w tym profesjonalizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz I.2.1 I.2.2 I.2.4	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>komedia, komizm, różne odmiany polszczyzny, oficjalna odmiana języka, nieoficjalna odmiana języka, kolokwializmy, język ogólnonarodowy, słownictwo o ograniczonym zasięgu, recenzja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

